

АУТСОРСИНГ ЯК МЕХАНІЗМ ОБЛІКОВИХ ІННОВАЦІЙ НА УКРАЇНСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВАХ

©2020 ЛОБОДА Н. О., ЧАБАНЮК О. М., СЕНИШИН Б. Б.

УДК 336.41.014
JEL: M41; M49

Лобода Н. О., Чабанюк О. М., Сенишин Б. Б. Аутсорсинг як механізм облікових інновацій на українських підприємствах

Оскільки більшість підприємств мають на меті вести бухгалтерський облік за міжнародними стандартами, то постає питання пошуку висококваліфікованих працівників, які б забезпечили належне ведення обліку та складання звітності відповідно до сучасних вимог. Тому впровадження аутсорсингу бухгалтерських послуг набуває неабиякого поширення. Метою статті є аналіз проблем сучасного стану послуг бухгалтерського аутсорсингу та пошук нових підходів та інструментів для мінімізації ризиків аутсорсингових послуг. Проаналізовано проблеми впровадження аутсорсингу на вітчизняних підприємствах з метою підвищення їх конкурентоспроможності та економічної ефективності діяльності в сучасних умовах. Розглянуто сутність поняття «аутсорсинг» та його види. Висвітлено питання щодо передачі ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності аутсорсинговим компаніям як ефективного способу досягнення економічних переваг і мінімізації витрат, а також зменшення податкових ризиків. Проаналізовано особливості використання бухгалтерського аутсорсингу та виконання поставлених перед ним завдань. Обґрунтовано основні негативні та позитивні риси використання бухгалтерського аутсорсингу на вітчизняних підприємствах. Визначено умови та структуру договору між замовником і провайдером. Запропоновано заходи та напрямки щодо впровадження аутсорсингу бухгалтерських послуг у бізнес-структуру нашої країни. Зокрема, першочерговим заходом становлення бухгалтерського аутсорсингу в Україні є вдосконалення законодавчо-нормативної бази, яка б стимулювала підприємців застосувати даний вид аутсорсингу, а також урахувала б інтереси підприємців, а не лише держави. Тому становлення аутсорсингу є невід'ємною частиною соціально-економічного розвитку нашої країни.

Ключові слова: аутсорсинг, бухгалтерський аутсорсинг, аутсорсинг бізнес-процесів, види аутсорсингу, консалтинг.

DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2020-2-329-336>

Рис.: 4. **Бібл.:** 13.

Лобода Наталія Олександрівна – кандидат економічних наук, доцент кафедри обліку, аналізу і контролю, Львівський національний університет імені Івана Франка (вул. Університетська, 1, Львів, 79001, Україна)

E-mail: loboda.lviv@gmail.com

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-3522-8139>

Researcher ID: <http://www.researcherid.com/AAH-6118-2019>

Чабанюк Одарка Михайлівна – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри бухгалтерського обліку, Львівський торговельно-економічний університет (вул. Туган-Барановського, 10, Львів, 79005, Україна)

E-mail: odarka2010@meta.ua

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-0884-3515>

Researcher ID: <http://www.researcherid.com/G-7875-2019>

Сенишин Богдана Богданівна – бакалавр кафедри обліку, аналізу і контролю, Львівський національний університет імені Івана Франка (вул. Університетська, 1, Львів, 79001, Україна)

E-mail: bohdana1404@gmail.com

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-9361-7170>

УДК 336.41.014
JEL: M41; M49

Лобода Н. А., Чабанюк О. М., Сенишин Б. Б. Аутсорсинг как механизм учетных инноваций на украинских предприятиях

Поскольку большинство предприятий имеют целью вести бухгалтерский учет по международным стандартам, возникает вопрос поиска высококвалифицированных работников, которые бы обеспечили надлежащее ведение учета и составление отчетности в соответствии с современными требованиями. Поэтому внедрение аутсорсинга бухгалтерских услуг приобретает широкое распространение. Целью статьи является анализ проблем современного состояния услуг бухгалтерского аутсорсинга и поиск новых подходов и инструментов для минимизации рисков аутсорсинговых услуг. Проанализированы проблемы внедрения аутсорсинга на отечественных предприятиях с целью повышения их конкурентоспособности и экономической эффективности в современных условиях. Рассмотрены сущность понятия «аутсорсинг» и его виды. Освещены вопросы о передаче ведения бухгалтерского учета и составления финансовой отчетности аутсорсинговым компаниям как эффективного способа достижения экономических преимуществ и минимизации затрат, а также уменьшения налоговых рисков. Проанализированы особенности использования бухгалтерского аутсорсинга и выполнения поставленных перед ним задач. Обоснованы основные негативные и положительные черты использования бухгалтерского аутсорсинга на отечественных предприятиях. Определены условия и структура договора между заказчиком и провайдером. Предложены мероприятия и направления по внедрению аутсорсинга бухгалтерских услуг в бизнес-структуру нашей страны. В частности, первоочередной мерой становления бухгалтерского аутсорсинга в Украине является совершенствование нормативно-правовой базы, которая бы стимулировала предпринимателей применить данный вид аутсорсинга, а также учитывала бы интересы предпринимателей, а не только государства. Поэтому становление аутсорсинга является неотъемлемой частью социально-экономического развития нашей страны.

Ключевые слова: аутсорсинг, бухгалтерский аутсорсинг, аутсорсинг бизнес-процессов, виды аутсорсинга, консалтинг.

Рис.: 4. **Библ.:** 13.

Лобода Наталья Александровна – кандидат экономических наук, доцент кафедры учета, анализа и контроля, Львовский национальный университет имени Ивана Франко (ул. Университетская, 1, Львов, 79001, Украина)

E-mail: loboda.lviv@gmail.com

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-3522-8139>

Researcher ID: <http://www.researcherid.com/AAH-6118-2019>

Чабанюк Одарка Михайлівна – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри бухгалтерського учета, Львівський торгово-економічний університет (ул. Туган-Барановського, 10, Львов, 79005, Україна)

E-mail: odarka2010@meta.ua

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-0884-3515>

Researcher ID: <http://www.researcherid.com/G-7875-2019>

Сенишин Богдана Богданівна – бакалавр кафедри учета, аналізу і контролю, Львівський національний університет імені Івана Франка (ул. Университетская, 1, Львов, 79001, Україна)

E-mail: bohdana1404@gmail.com

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-9361-7170>

UDC 336.41.014

JEL: M41; M49

Loboda N. O., Chabaniuk O. M., Senyshyn B. B. Outsourcing as a Mechanism for Accounting Innovations at Ukrainian Enterprises

Since most enterprises are aimed at keeping accounting records according to international standards, the question arises of finding highly skilled workers to ensure that records are properly kept and accountable to date. Therefore, the introduction of outsourcing of accounting services is becoming widespread. The article is aimed at analyzing the problems of the current status of accounting outsourcing services and search for new approaches and instruments to minimize the risks of outsourcing services. The problems of introduction of outsourcing in domestic enterprises in order to improve their competitiveness and economic efficiency in the current conditions are analyzed. The essence of the concept of «outsourcing» and its types are considered. The issues of transfer of accounting and financial reporting to outsourcing companies as an effective way to achieve economic benefits and minimize costs, as well as to reduce tax risks, are covered. The features of the use of accounting outsourcing and the fulfillment of the tasks set before it are analyzed. The main negative and positive features of the use of accounting outsourcing in domestic enterprises are substantiated. The terms and structure of the contract between the customer and the provider are defined. Measures and directions to introduce outsourcing of accounting services in the business structure of our country are proposed. In particular, the first-priority measure of accounting outsourcing in Ukraine is to improve the regulatory framework, which would encourage entrepreneurs to apply this type of outsourcing, as well as take into account the interests of entrepreneurs, not solely the State. Therefore, the formation of outsourcing is an integral part of the socio-economic development of our country.

Keywords: outsourcing, accounting outsourcing, outsourcing of business processes, types of outsourcing, consulting.

Fig.: 4. Bibl.: 13.

Loboda Nataliya O. – PhD (Economics), Associate Professor of the Department of Accounting, Analysis and Control, Ivan Franko National University of Lviv (1 Universytetska Str., Lviv, 79001, Ukraine)

E-mail: loboda.lviv@gmail.com

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-3522-8139>

Researcher ID: <http://www.researcherid.com/AAH-6118-2019>

Chabaniuk Odarka M. – PhD (Economics), Associate Professor, Associate Professor of the Department of Accounting, Lviv University of Trade and Economics (10 Tuhan-Baranovskoho Str., Lviv, 79005, Ukraine)

E-mail: odarka2010@meta.ua

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-0884-3515>

Researcher ID: <http://www.researcherid.com/G-7875-2019>

Senyshyn Bohdana B. – Bachelor of the Department of Accounting, Analysis and Control, Ivan Franko National University of Lviv (1 Universytetska Str., Lviv, 79001, Ukraine)

E-mail: bohdana1404@gmail.com

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-9361-7170>

Сьогодні економічний розвиток і конкурентне середовище, в якому перебувають компанії, зумовлюють застосування нових стратегій для того, щоб вижити на ринку та зберегти свою конкурентоспроможність. Це потребує використання нових технологій та інструментів, які будуть забезпечувати гнучкість, раціональне використання ресурсів і стабільне функціонування підприємства. Одним із напрямів для пристосування бізнесу до сучасного ринку є впровадження аутсорсингу.

Говорячи про тенденції розвитку аутсорсингових компаній в Україні, варто оцінити рейтинг *Global Services Location Index (GSLI)*, який відображає рівень аутсорсингового потенціалу в досліджуваних країнах. Так, згідно з найактуальнішими даними, у 2017 р. перше місце в рейтингу аутсорсингового потенціалу займає Індія, друге – Китай, третє – Малайзія. Україна в даному рейтингу займає 24 позицію.

Щороку Міжнародна асоціація професіоналів у галузі аутсорсингу публікує рейтинг кращих аутсорсингових компаній – THE GLOBAL OUTSOURCING 100. Так, згідно з даним рейтингом, за 2018 р. до сотні найуспішніших аутсорсингових компаній увійшли 18 компаній з офісами в Україні, тоді як у минулі роки в даному рейтингу їх було значно менше (13 у 2017 р. і 10 компаній у 2016 р. відповідно) (рис. 1).

Так, з вітчизняних аутсорсингових компаній до рейтингу потрапили Soft Serve (понад 4500 працівників), Сіклум (понад 2000 працівників), Inforpulse (понад 1500 працівників), ELEKS (понад 1300 працівників) та інші компанії.

Загалом сьогодні, за різними оцінками, в Україні нараховується близько 4000 аутсорсингових компаній, причому 85% із них – це малі та середні компанії з чисельністю персоналу менше 80 осіб. Основна частина компаній розміщена в найбільших містах Украї-

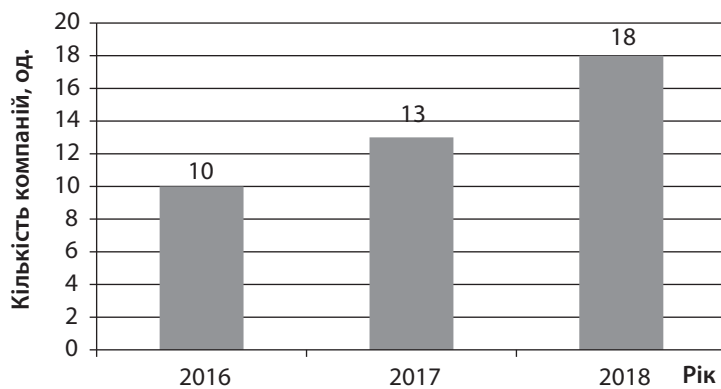

Рис. 1. Динаміка кількості аутсорсингових компаній з офісом в Україні, що потрапили до рейтингу THE GLOBAL OUTSOURCING 100

Джерело: складено на основі [1].

ни, зокрема в Києві (44,9%), Харкові (18,7%), Львові (9,3%), Дніпрі (8,2%), Одесі (5,5%) [2].

Аутсорсинг набуває особливого значення в діяльності підприємств, адже він надає можливість отримати висококваліфіковані послуги з різних сфер діяльності сучасних підприємств.

Проблема встановлення, розвитку та організації бухгалтерського аутсорсингу в Україні була предметом дослідження багатьох вчених. Слід зазначити, що вагомий внесок у висвітлення даного питання зробили такі науковці, як: Р. Й. Бачо, В. К. Макарович [4], А. Г. Загородній, Г. О. Партин [5], Т. І. Воскресенська [7], С. А. Безручук, С. М. Лайчук [8], А. В. Суровицька [9], О. І. Пилипенко [11], О. Г. Білоус, О. В. Гаврилюк [12], О. В. Назаренко, О. І. Коблянська, Є. О. Кондратов [13] та інші. Високо оцінюючи внесок визначних науковців, слід зазначити, що питання становлення та розвитку напрямків бухгалтерського аутсорсингу в Україні є недостатньо висвітленими та потребують подальшого дослідження. На сьогодні невирішеними залишаються питання практичного використання аутсорсингових послуг у сфері бухгалтерського обліку суб'єктами господарювання, а також проблеми договірної врегулювання захисту облікової інформації під час надання послуг, що тягнуть за собою підвищення ризиків витоку інформації стороннім користувачам і має негативні наслідки.

Отже, метою статті є аналіз застосування аутсорсингу як механізму облікових інновацій на українських підприємствах.

Аутсорсинг широко застосовується у світі та є перспективним підходом до управління бізнесом у будь-яких сферах послуг (рис. 2). В Україні аутсорсинг є досить новим підходом у веденні підприємницької діяльності, хоча в США та країнах Європи його застосовують досить давно.

У підприємницькому середовищі використання послуг з бухгалтерського обліку – це перспектива підвищити якість ведення бухгалтерського обліку та

правильність складання фінансової звітності, оптимізація податкових платежів, а також заощадження на штаті працівників.

Найбільш важливим елементом у діяльності підприємства є грамотна організація процесу ведення бухгалтерського обліку та надання фінансової звітності зацікавленим користувачам.

Аналізуючи нормативно-законодавчу базу (Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні»), можна зазначити, що для ведення бухгалтерського обліку підприємство може вибрати самостійно такі форми його організації: 1) введення до штату підприємства посади бухгалтера або створення бухгалтерської служби на чолі з головним бухгалтером; 2) самостійне ведення бухгалтерського обліку та складання звітності безпосередньо власником або керівником підприємства; 3) ведення на договірних засадах бухгалтерського обліку централізованою бухгалтерією або підприємством, суб'єктом підприємницької діяльності, самозайнятою особою, що провадять діяльність у сфері бухгалтерського обліку або аудиторської діяльності [3].

Таким чином, бухгалтерський аутсорсинг – це передача, частково або повністю, функцій організації та ведення бухгалтерського обліку, а також складання та подання фінансової звітності зовнішньому постачальнику або провайдеру, який надає конкретну послугу з обліку протягом встановленого часу за узгодженими розцінками, гарантуючи відповідну якість ведення обліку та розподіляючи ризики щодо ведення обліку на себе і замовника [4].

Основною метою аутсорсингу бухгалтерських послуг є мінімізація ризиків, зменшення фінансових і ресурсних витрат на ведення бухгалтерського обліку, оптимізація податків і зменшення кадрових витрат.

Розрізняють два варіанти бухгалтерського аутсорсингу:

- ✦ перший варіант передбачає ведення всієї бухгалтерії;

Рис. 2. Класифікація аутсорсингу в системі управління підприємством

Джерело: складено за даними [5; 6].

- ✦ другий – передачу функцій по окремих ділянках, наприклад облік основних засобів, облік заробітної плати.

Підприємства, що використовують послуги спеціалізованих компаній з ведення бухгалтерського обліку та складання звітності, підвищують ефективність функціонування у сферах інформаційних технологій, набору персоналу, фінансів, надання послуг, що сприяє зниженню витрат і податкових ризиків.

Бухгалтерський аутсорсинг можна розділити на дві групи:

- ✦ перша група – це аудиторські компанії. Їх діяльність полягає в проведенні аудиту та наданні супутніх аудиту послуг;
- ✦ друга група – це консалтингові компанії, які можуть надавати бухгалтерські послуги, а також інші комплексні послуги, наприклад проведення маркетингових досліджень, надання юридичних послуг.

За допомогою бухгалтерського аутсорсингу можуть бути вирішені такі завдання [5; 7]:

- ✦ повне ведення бухгалтерського обліку висококваліфікованими фахівцями – як за національними стандартами, так і за міжнародними;

- ✦ розробка облікової політики для цілей бухгалтерського обліку та обліку в системі оподаткування;
- ✦ оптимізація витрат підприємства та мінімізація податкових ризиків;
- ✦ спрощення процесу фінансово-господарської діяльності та зосередження на основних функціях підприємства.

Застосовуючи послуги аутсорсингової фірми з процесу ведення бухгалтерського обліку, підприємство отримує багато переваг, але існують і недоліки ведення облікових функцій на договірних засадах (рис. 3).

Головна перевага в передачі функцій з бухгалтерського обліку аутсорсинговій компанії – високий кадровий потенціал. Це обумовлено тим, що фірми-аутсорсери спеціалізуються тільки на одному бізнес-процесі, тому наймають висококваліфікованих фахівців і експертів тільки цій галузі. Ця вузька спеціалізація дозволяє аутсорсеру концентруватися тільки на виконанні завдань щодо бухгалтерського обліку.

Більше того, вибираючи аутсорсингову компанію, а не штатних співробітників, організація-замовник може не турбуватися за переривчастість бізнес-процесів через хворобу або відсутність співробітника під час відпустки. Аутсорсинг також дозволяє домогтися гнучкості в управлінні кадровими ресурсами.

Рис. 3. Переваги та недоліки ведення бухгалтерського обліку аутсорсинговою компанією

Джерело: складено за даними [5; 8; 9].

Керівнику організації не потрібно непокоїтися про скорочення співробітників при зменшенні обсягів виробленої продукції або інших обставин, що призводять до цих негативних наслідків.

Ще однією перевагою є перерозподіл відповідальності. Уся відповідальність за ведення бухгалтерського обліку, згідно з укладеним договором, покладається на аутсорсера, що, своєю чергою, полегшує напружену ситуацію в реаліях життя українських керівників малого та середнього бізнесу. Високий професіоналізм, яким володіють співробітники фірм-аутсорсерів і які завжди готові відстояти їх у спорі з контролюючими органами, дозволяє знаходити нетрадиційні рішення проблем.

Такий перерозподіл відповідальності сильно зменшує ризик прийняття неправильних рішень, збільшуючи шанси при вирішенні спорів. Це пов'язано ще і з тим, що при особливо складних ситуаціях аутсорсингова фірма готова підключити своїх юристів і аудиторів.

Не можна не відзначити і той факт, що всі збитки, понесені в результаті вчинення невірних розрахунків або порушень термінів, повністю покладаються на фірму-аутсорсера, що також передбачено договором.

Однак, незважаючи на очевидні переваги, що надаються, існують і недоліки бухгалтерського аутсорсингу. Слід вважати, що бухгалтерський аутсор-

синг для українських компаній – це більш ніж виразна перспектива в майбутньому, має мінімальні ризики, вартість і високу якість. Ця модель, безумовно, ефективна і має численні переваги, які не йдуть в порівняння з недоліками, перекриваючи їх за значущістю. Варто відзначити, що деякі недоліки вже сьогодні можна виправити за рахунок впровадження інтернет-технологій у бізнес-процеси.

Найголовніший недолік – витік інформації. Тому слід більш ретельно підходити до вибору компанії з надання аутсорсингових послуг, вивчаючи її репутацію. При укладанні договору з аутсорсинговою компанією необхідне чітке опрацювання й узгодження всіх деталей послуг, термінів їх виконання, наданих результатів, розподілу функцій, повноважень і обов'язків. Адже при укладанні договору виникає цивільно-правова відповідальність, що полягає в тому, що обидві сторони договору несуть відповідальність за порушення умов, зазначених у договорі, заподіяння будь-якого виду шкоди та порушення майнових прав.

Підприємству та аутсорсинговій компанії при укладанні договору слід дотримуватися вимог нормативно-правового законодавства (Цивільного кодексу України [10]), а саме – у договорі має бути: 1) чітко визначено обсяг послуг, які надаються виконавцем; 2) встановлена оплата за надані послуги або зазначено, що послуги надаються безоплатно (безоплатно надані послуги передбачають, що замовник зобов'язаний відшкодувати виконавцеві всі фак-

тичні витрати, необхідні для виконання договору); 3) встановлено строк його дії; 4) погоджено порядок і наслідки його розірвання, а також відповідальність сторін за його порушення.

Структура договору має бути максимально розкритою та зрозумілою, а також урахувати відповідальність двох сторін договору (рис. 4).

Спеціалісти аутсорсингової компанії, які залучені для ведення бухгалтерського обліку та подання фінансової звітності підприємства-замовника, мають бути обов'язково ознайомлені з пунктами договору та дотримуватися частини договору щодо нерозголошення комерційної таємниці.

Ще одним недоліком є те, що раптом компанія-аутсорсер може збанкрутувати, і необхідно буде в найкоротші терміни шукати нового партнера, а, можливо, знову вести бухгалтерський облік самостійно.

Ще варто звернути увагу на такий недолік, як часткова відірваність керівництва від діяльності компанії, у результаті чого можуть прийматися не зовсім правильні рішення в силу відсутності повного контролю на підприємстві.

Нині, у період економічної нестабільності, аутсорсинг дуже актуальний для багатьох організацій. Ринок аутсорсингу у світовій економіці оцінюється десятками мільярдів доларів щорічно. Протягом останніх років усе більше підприємств передають облікові функції аутсорсинговій компанії. В Україні, за статистикою, приблизно лише 7–10% компаній делегують ведення бухгалтерського обліку спеціалізованим компаніям. Тоді як в європейських країнах ця частка становить близько 80%, у США – 90%, в Ізраїлі – 96% [2].

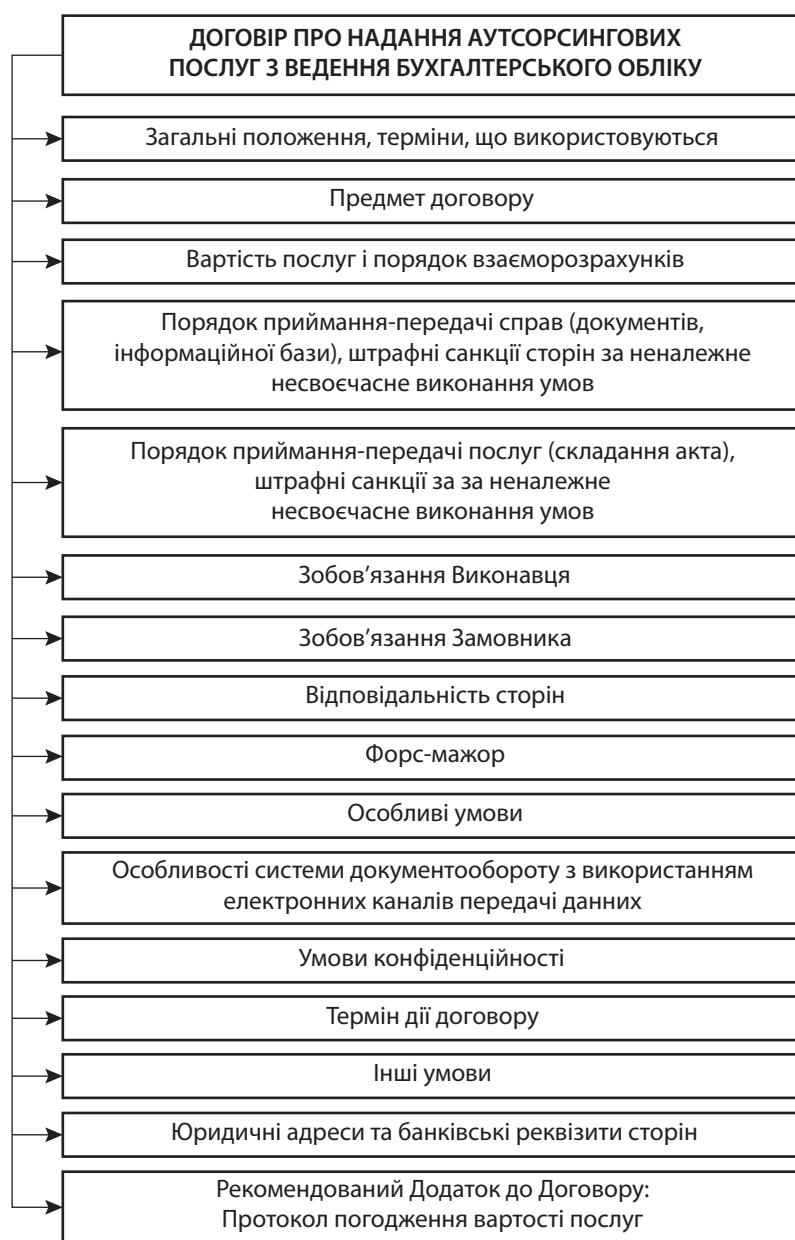

Рис. 4. Структура договору надання послуг бухгалтерського аутсорсингу [11]

Слід зазначити, що основним внутрішнім замовником і виробником аутсорсингових послуг сьогодні є середній і малий бізнес. Великий бізнес в Україні поки що дуже обережно ставиться до послуг бухгалтерського аутсорсингу. Основною причиною на сьогодні є те, що в Україні мало національних компаній, які можуть запропонувати якісні аутсорсингові послуги міжнародного рівня, отже, необхідний належний рівень захисту інформації. Проте Україна володіє стратегічним географічним положенням, що дозволяє їй стати великим світовим аутсорсинговим центром для європейських компаній [12].

З метою впровадження та становлення бухгалтерського аутсорсингу в Україні потрібно провести низку заходів:

- ✦ розробити відповідну нормативно-правову базу, яка б регламентувала діяльність аутсорсингових компаній на законодавчому рівні;
- ✦ проводити роз'яснювальну роботу серед співробітників стосовно переваг аутсорсингу;
- ✦ здійснювати систематичний моніторинг ринку аутсорсингових послуг [13].

Щоб Україну почали сприймати як потенційного учасника глобального ринку, необхідно підвищувати: прозорість ведення бізнесу та інвестиційний клімат; рівень знання англійської мови та IT-технологій; якість освіти в рамках вузьких спеціальностей.

ВИСНОВКИ

Отже, враховуючи результати проведеного дослідження, можна зробити висновок, що застосування бухгалтерського аутсорсингу в організації сприяє підвищенню основних показників діяльності фірми, значно знижує ризик спотворення звітності, а також дозволяє зосередити увагу на головних функціях підприємства.

Також варто відзначити, що в даний час роль бухгалтерського обліку в господарюючого суб'єкта важко переоцінити. Грамотно поставлений облік – запорука успішної діяльності будь-якого підприємства. Саме тому аутсорсинг сьогодні є найефективнішим інструментом бізнесу, оскільки дає змогу підприємствам отримувати конкурентні переваги. ■

ЛІТЕРАТУРА

1. The Global Outsourcing 100 And World's Best Outsourcing Advisors. 2018. URL: <https://www.iaop.org/Content/23/196/4973>
2. Global Outsourcing market 2019. URL: <https://www.statista.com/statistics/190150/industrywide-contract-value-business-process-outsourcing/>
3. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 р. № 996-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14>
4. Бачо Р. Й., Макарович В. К. Компаративний аналіз моделей організації надання послуг з бухгалтерського обліку: аутсорсинг, інсорсинг, косорсинг.

- Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу*. 2019. Вип. 2. С. 11–16. DOI: [http://dx.doi.org/10.26642/pbo-2019-2\(43\)-11-16](http://dx.doi.org/10.26642/pbo-2019-2(43)-11-16)
5. Загородній А. Г., Партин Г. О. Аутсоринг та його вплив на витрати підприємства. *Фінанси України*. 2009. № 9. С. 87–97.
 6. Гарасим П. М., Лобода Н. О. Логістика інвестиційних процесів як фактор економічного аналізу. *Науковий вісник НЛТУ України. Серія Економічна*. 2018. Т. 28. № 4. С. 20–25. DOI: 10.15421/40280403
 7. Воскресенська Т. І. Аутсорсинг бухгалтерського обліку: сутність та особливості поширення в Україні. *Бізнес Інформ*. 2018. № 1. С. 254–259. URL: https://www.business-inform.net/export_pdf/business-inform-2018-1_0-pages-254_259.pdf
 8. Безручук С. Л., Лайчук С. М. Переваги та недоліки надання послуг з бухгалтерського обліку. *Вісник ЖДТУ. Серія «Економічні науки»*. 2009. № 1. С. 14–18. URL: <http://ven.ztu.edu.ua/article/viewFile/93815/90201>
 9. Назаренко О. В., Суrowицька А. В. Аутсорсинг бухгалтерського обліку: переваги, недоліки та особливості запровадження. *Економіка та держава*. 2018. № 12. С. 50–54. DOI: 10.32702/2306-6806.2018.12.50
 10. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. № 435-IV. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/435-15>
 11. Пилипенко О. І. Аутсорсинг бухгалтерських послуг: розгляд договірних аспектів. *Науковий вісник Національної академії статистики, обліку та аудиту*. 2019. № 3. С. 30–39. DOI: 10.31767/nasoa.3.2019.03
 12. Білоус О. Г., Гаврилюк О. В. Глобальний конкурентний аутсорсинг: монографія. Київ: КНЕУ, 2014. 349 с.
 13. Коблянська О. І., Кондратов Є. О. Сучасний стан і перспективи розвитку аутсорсингу бухгалтерського обліку. *Вісник Університету банківської справи*. 2015. № 3. С. 80–85. URL: <http://visnik-archiv.ubs.edu.ua/article/view/97627/93138>

REFERENCES

- Bacho, R. I., and Makarovych, V. K. "Komparatyvnyi analiz modelei orhanizatsii nadannia posluh z bukhhalterskoho obliku: autsorsynh, insorsynh, kosorsynh" [Comparative Analysis of Accounting Organization Models of Organization: Outsourcing, Outsourcing, Co-financing]. *Problemy teorii ta metodolohii bukhhalterskoho obliku, kontroliu i analizu*, no. 2 (2019): 11-16. DOI: [http://dx.doi.org/10.26642/pbo-2019-2\(43\)-11-16](http://dx.doi.org/10.26642/pbo-2019-2(43)-11-16)
- Bezruchuk, S. L., and Laichuk, S. M. "Perevahy ta nedoliky nadannia posluh z bukhhalterskoho obliku" [Advantages and Disadvantages of Providing Accounting Services]. *Visnyk ZhDTU. Seriiia «Ekonomiczni nauky»*. 2009. <http://ven.ztu.edu.ua/article/viewFile/93815/90201>
- Bilous, O. H., and Havryliuk, O. V. *Hlobalnyi konkurentnyi autsorsynh* [Global Competitive Outsourcing]. Kyiv: KNEU, 2014.
- Global Outsourcing market 2019. <https://www.statista.com/statistics/190150/industrywide-contract-value-business-process-outsourcing/>
- Harasym, P. M., and Loboda, N. O. "Lohistyka investytsiinykh protsesiv yak faktor ekonomichnoho analizu" [Logistics of Investment Processes as Economy Analy-

- sis Factor]. *Naukovyi visnyk NLTU Ukrainy. Seriiia ekonomichna*, vol. 28, no. 4 (2018): 20-25.
DOI: 10.15421/40280403
- Koblianska, O. I., and Kondratov, Ye. O. "Suchasnyi stan i perspektyvy rozvytku outsorsynhu bukhhalterskoho obliku" [Current Status and Development Prospects Accounting Outsourcing]. *Visnyk Universytetu bankivskoi spravy*. 2015. <http://visnyk-archiv.ubs.edu.ua/article/view/97627/93138>
- [Legal Act of Ukraine] (1999). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14>
- [Legal Act of Ukraine] (2003). <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/435-15>
- Nazarenko, O. V., and Surovytska, A. V. "Autsorsynh bukhhalterskoho obliku: perevahy, nedoliky ta osoblyvosti zaprovadzhenia" [Accounting Outsourcing: Advantages, Disadvantages, and Peculiarities of Introduction]. *Ekonomika ta derzhava*, no. 12 (2018): 50-54.
DOI: 10.32702/2306-6806.2018.12.50
- Pylypenko, O. I. "Autsorsynh bukhhalterskykh posluh: rozhliad dohovirnykh aspektiv" [Outsourcing of Accounting Services: Consideration of Contractual Aspects]. *Naukovyi visnyk Natsionalnoi akademii statystyky, obliku ta audytu*, no. 3 (2019): 30-39.
DOI: 10.31767/nasoa.3.2019.03
- "The Global Outsourcing 100 And World's Best Outsourcing Advisors". 2018. <https://www.iaop.org/Content/23/196/4973>
- Voskresenska, T. I. "Autsorsynh bukhhalterskoho obliku: сутnist ta osoblyvosti poshyrennia v Ukraini" [The Outsourcing of Accountance: Essence and Peculiarities of the Spread in Ukraine]. *Biznes Inform*. 2018. https://www.business-inform.net/export_pdf/business-inform-2018-1_0-pages-254_259.pdf
- Zahorodnii, A. H., and Partyn, H. O. "Autsorsynh ta yoho vplyv na vytraty pidpriemstva" [Outsourcing and its Impact on Enterprise Costs]. *Finansy Ukrainy*, no. 9 (2009): 87-97.